

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA BẢO TÀNG

TRẦN THU HÀ

**TÌM HIỂU SƯU TẬP BẢN THẢO TÁC PHẨM “NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG,
QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN” CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
TẠI KHO CƠ SỞ BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TÀNG**

Giáo viên hướng dẫn: Th.s Phạm Thu Hằng

HÀ NỘI - 2009

MỤC LỤC

Mở đầu

1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Mục đích nghiên cứu.....	4
5. Phương pháp nghiên cứu.....	4
6. Bố cục của luận văn.....	5

Chương 1: BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH VỚI HOẠT ĐỘNG XÂY DỰNG SƯU TẬP HIỆN VẬT BẢO TÀNG.

1.1 Khái quát về Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	6
1.2 Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	11
1.3 Hoạt động xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng tại Bảo tàng Hồ Chí Minh	
1.3.1 Sưu tập hiện vật và nguyên tắc xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng.....	17
1.3.2 Hoạt động xây dựng sưu tập tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	21

Chương 2: SƯU TẬP BẢN THẢO TÁC PHẨM “NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN” CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH TẠI KHO CƠ SỞ BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH.

2.1 Quá trình hình thành của sưu tập	25
---	-----------

2.2 Nội dung của sưu tập	28
2.2.1 Các bản thảo và nội dung cơ bản của tác phẩm “ <i>Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân</i> ”.....	28
2.2.2 Nội dung sưu tập.....	48
2.3 Giá trị sưu tập	51
2.3.1 Giá trị lưu niệm.....	51
2.3.2 Giá trị lịch sử.....	54
2.3.3 Giá trị văn hóa.....	57
2.3.4 Giá trị giáo dục.....	58
<u>Chương 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG BẢO QUẢN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ SƯU TẬP BẢN THẢO TÁC PHẨM “NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN” CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH.</u>	
3.1 Thực trạng bảo quản của sưu tập	62
3.2 Thực trạng việc khai thác giá trị sưu tập phục vụ các hoạt động nghiệp vụ của Bảo tàng Hồ Chí Minh	64
3.2.1 Phục vụ cho hoạt động trưng bày, triển lãm, giáo dục.....	64
3.2.2 Phục vụ cho hoạt động nghiên cứu khoa học.....	66
3.3 Một số giải pháp nâng cao chất lượng bảo quản và phát huy giá trị sưu tập bản thảo tác phẩm “<i>Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân</i>” của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	
3.3.1 Tăng cường nghiên cứu sưu tập.....	67

3.3.2	Đẩy mạnh kiện toàn và quản lý sưu tập.....	69
3.3.3	Đảm bảo và nâng cao chất lượng bảo quản sưu tập.....	71
3.3.4	Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động khai thác phát huy giá trị sưu tập.....	74
	Kết luận	79
	Tài liệu tham khảo	81
	Phụ lục	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn giành nhiều tâm huyết cho việc xây dựng nền đạo đức mới - đạo đức cách mạng. Người coi đó là nhiệm vụ then chốt, là cái gốc để rèn luyện con người và xây dựng Đảng ngày một vững mạnh, để lãnh đạo nhân dân vững bước tiến lên con đường giành thắng lợi cuối cùng:

“Gốc có vững, cây mới bền

Xây lâu thắng lợi trên nền nhân dân”¹

Đó là chân lý và phương châm trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của Người. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng là vị lãnh tụ viết và bàn nhiều về đạo đức cách mạng. Người nhấn mạnh rằng đạo đức như gốc của cây, nguồn của sông, người cách mạng phải có đạo đức làm nền tảng mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng, mới lãnh đạo được nhân dân, cũng như sức có mạnh mới gánh được nặng và đi được xa: *“Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân, vì muốn giải phóng cho dân tộc, giải phóng cho loài người là một công việc to tát, mà tự mình không có đạo đức, không có căn bản, tự mình đã hủ hóa, xấu xa thì còn làm nổi việc gì?”²*. Không chỉ quan tâm đến vấn đề đạo đức và xây dựng tư tưởng đạo đức cách mạng mà bản thân Người cũng là tấm gương mẫu mực về đạo đức cách mạng.

Tư tưởng, đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự kết tinh của tinh hoa văn hoá của dân tộc Việt Nam và tinh hoa văn hoá của nhân loại,

¹ Hồ Chí Minh (1995), Toàn tập, t.5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.410.

² Hồ Chí Minh (1995), Toàn tập, t.5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.253.

là tài sản tinh thần vô giá của Đảng ta và nhân dân. Mặc dù Người đã ra đi mãi mãi vào cõi vĩnh hằng nhưng tư tưởng, đạo đức của Người vẫn là nguồn sức mạnh, động lực to lớn để nhân dân ta phát huy nội lực, vượt qua thử thách khó khăn, đưa công cuộc đổi mới đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế thắng lợi.

Xuất phát từ tình cảm thiêng liêng đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc Việt Nam và trách nhiệm đối với các thế hệ tương lai, phải lưu giữ bảo tồn các kỉ vật về Người, Bảo tàng Hồ Chí Minh đã ra đời, và luôn nhận được sự quan tâm sâu sắc của Đảng và Nhà nước. Bảo tàng hiện đang lưu giữ, bảo quản rất nhiều tài liệu hiện vật liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Trong đó, Suu tập bản thảo của Chủ tịch Hồ Chí Minh là suu tập tài liệu, hiện vật hết sức quý giá và có ý nghĩa sâu sắc trong Kho cơ sở Bảo tàng. Suu tập bao gồm bản thảo những bài viết, bài báo, bài trả lời phỏng vấn, thư, điện trong nước và nước ngoài của Chủ tịch Hồ Chí Minh..., phản ánh toàn diện, sâu sắc và toát lên được cốt lõi, linh hồn tư tưởng Hồ Chí Minh.

Một trong những suu tập bản thảo được lưu giữ đầy đủ nhất, không chỉ có ý nghĩa sâu sắc về nội dung tư tưởng mà còn là tài liệu trưng bày gây ấn tượng đặc biệt với khách tham quan là Suu tập bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” của Chủ tịch Hồ Chí Minh (Bài đăng báo Nhân dân số 5409, ngày 03 tháng 02 năm 1969, bút danh T.L).

Những quan điểm về đạo đức cách mạng trong tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” có ý nghĩa vô cùng sâu sắc và quan trọng đối với công tác giáo dục, rèn luyện cán bộ Đảng viên, xây dựng Đảng nói riêng và đối với nhân dân Việt Nam ta nói chung. Nhất là vào thời điểm hiện nay, khi sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước đang bước vào thời kỳ mới với những tác động của nền kinh tế thị

trường và sự hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, trong khi đó có một bộ phận Đảng viên đã sa vào tham nhũng làm ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân đối với Đảng, cho nên yêu cầu về đạo đức, phẩm chất cách mạng của cán bộ đảng viên lúc này lại càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

Nhân dịp kỷ niệm 40 năm ngày ra đời tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*”, hưởng ứng sôi nổi cuộc vận động “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”, với mong muốn tìm hiểu nội dung và giá trị suu tập bản thảo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tôi quyết định chọn đề tài: “*Tìm hiểu suu tập bản thảo tác phẩm “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh*” làm Khóa luận tốt nghiệp đại học.

2. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của Khóa luận là suu tập gồm các bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, hiện đang được lưu giữ tại Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh, gồm 13 bản, được đánh máy làm 2 tập.

3. Phạm vi nghiên cứu

Về thời gian: nghiên cứu Suu tập gồm các bản thảo của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong quá trình hình thành tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” từ lúc chuẩn bị tài liệu, ngày 25/01/1969 đến ngày đăng báo Nhân dân số 5409, ngày 03/02/1969, nhân dịp kỷ niệm 39 năm ngày thành lập Đảng. Ngoài ra, Khóa luận cũng quan tâm, nghiên cứu Suu tập với tư cách là hiện vật của Bảo tàng Hồ Chí Minh từ năm 1970 đến nay.

Về không gian: nghiên cứu Suu tập bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” được Chủ tịch Hồ Chí Minh cho khởi thảo, sửa chữa và hoàn chỉnh tại Phủ Chủ tịch, Hà Nội, năm 1969. Từ năm 1970 đến nay, Suu tập bản thảo được lưu giữ tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

4. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu khái quát về quá trình hình thành, phát triển của Bảo tàng Hồ Chí Minh và hoạt động xây dựng suu tập hiện vật bảo tàng, làm cơ sở cho việc tìm hiểu suu tập.

Tìm hiểu hoàn cảnh ra đời, nội dung chủ yếu của Suu tập bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” hiện đang lưu giữ, bảo quản trong Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh với tư cách là nguồn sử liệu quan trọng, một di sản văn hóa của dân tộc.

Xác định giá trị lưu niệm, giá trị giáo dục, giá trị lịch sử và giá trị văn hóa của Suu tập, bổ sung nguồn tài liệu cho việc nghiên cứu, học tập đạo đức, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đánh giá hoạt động nghiệp vụ của Bảo tàng Hồ Chí Minh đối với Suu tập, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác bảo quản, phát huy giá trị của suu tập.

5. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp luận khoa học của chủ nghĩa Mac – Lênin: Duy vật lịch sử và Duy vật biện chứng.

Phương pháp khoa học để tiến hành nghiên cứu: Bảo tàng học, Khoa học lịch sử, Văn hóa học...

Ngoài ra còn sử dụng các phương pháp: đối chiếu, thống kê, so sánh, phân tích...

6. Bố cục của Khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và phần Phụ lục, bố cục Khóa luận gồm 3 chương. Cụ thể như sau:

Chương 1: Bảo tàng Hồ Chí Minh với hoạt động xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng

Chương 2: Sưu tập bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh

Chương 3: Giải pháp nâng cao chất lượng bảo quản, phát huy giá trị Sưu tập bản thảo tác phẩm “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*” của Chủ tịch Hồ Chí Minh

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1996), Sự nghiệp bảo tàng những vấn đề cấp thiết, Nxb. Văn hóa – Thông tin, Hà Nội.
2. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam(1994), Suu tập hiện vật bảo tàng, Nxb. Văn hóa – Thông tin, Hà Nội.
3. Bảo tàng Hồ Chí Minh (2000), Bảo tàng Hồ Chí Minh 30 năm một chặng đường, Nxb. Hà Nội, Hà Nội
4. Bảo tàng Hồ Chí Minh (2005), 35 năm Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội.
5. Chu Đức Tính (2006), Học tập tám gương đạo đức Bác Hồ, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
6. Đinh Xuân Dũng (2005), Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
7. Hoàng Chí Bảo (2007), Văn hóa đạo đức Hồ Chí Minh, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
8. Hoàng Chí Bảo (2009), Về hoàn cảnh ra đời, giá trị và ý nghĩa của tác phẩm: “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tham luận Hội thảo khoa học, Hà Nội.
9. Hồ Chí Minh (1995), Toàn tập, t.5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
10. Hồ Chí Minh (1995), Về xây dựng con người mới, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. Hữu Thọ (2009), Ý nghĩa thực tiễn có tính thời sự sâu sắc của tác giả “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”, Tham luận Hội thảo khoa học, Hà Nội.

12. Kaulen M.E (2006), Sự nghiệp bảo tàng của nước Nga (tài liệu dịch), Cục di sản văn hóa, Hà Nội.
13. Luật Di sản văn hóa và văn bản hướng dẫn thi hành (2007), Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
14. Nguyễn Anh Thái (1999), Lịch sử thế giới hiện đại, Nxb. Đại học Quốc gia, Hà Nội.
15. Nguyễn Thị Huệ (2002), Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
16. Nguyễn Thị Huệ chủ biên (2008), Cơ sở Bảo tàng học, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
17. Nguyễn Thị Quang, Chu Ngọc Lan (2009), Suu tập bản thảo bài: “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tham luận Hội thảo khoa học.
18. Phạm Hồng Chương chủ biên (1996), Hồ Chí Minh biên niên tiểu sử, t.10, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
19. Phan Quốc Quân (2001), Các bảo tàng quốc gia Việt Nam, Nxb. Hà Nội, Hà Nội
20. Trần Dân Tiên (1993), Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
21. Trần Qui Nhơn (2004), Tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
22. Văn Thanh Mai(2009), Giá trị lý luận của tác phẩm “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” nhìn từ góc độ xây dựng Đảng, Tham luận hội thảo khoa học.